

03.10.2022

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**03 Ekim 2022
Pazartesi**

03.10.2022

RESMÎ GAZETE’DE BUGÜN

03 Ekim 2022 Pazartesi

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ YÖNETMELİKLER

— Atılım Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

— İstanbul Üniversitesi İslam Araştırmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliğinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik

IMF, küresel gıda krizinin ithalat maliyetlerini artırması konusunda uyardı

Uluslararası Para Fonu (IMF), küresel gıda krizi nedeniyle finansal maliyetlerin arttığını belirterek gıda güvensizliğine yüksek oranda maruz kalan ülkelerin gıda ve gübre fiyatlarındaki artış nedeniyle 2022 ve 2023'te ithalat maliyetlerinin 9 milyar dolar artabileceğini bildirdi.

IMF, "Küresel Gıda Kriziyle Mücadele: Etki, Politika Yanıtı ve IMF'nin Rolü" başlıklı raporunu yayımladı.

Raporda, büyük fiyat şoklarının gıda güvensizliğini şiddetlendirmesi nedeniyle dünyanın bir gıda kriziyle karşı karşıya olduğuna işaret edildi.

Gıda güvensizliğine çatışma, iklim şokları ve Kovid-19 salgınının etkisi dahil olmak üzere 2018'den bu yana artan çok sayıda faktörün katkıda bulunduğu belirtilen raporda, Rusya'nın Ukrayna'da başlattığı savaşın temel gıda maddeleri ile gübrelerin uluslararası fiyatları üzerindeki baskıları şiddetlendirmesiyle 2022'de durumun keskin bir şekilde daha da kötüye gittiği aktarıldı.

Raporda, uluslararası fiyatların son dönemde gevşemesine rağmen 2020-2021 ortalamalarının önemli ölçüde üzerinde kalmaya devam ettiği vurgulandı.

En çok düşük gelirli ülkeleri etkiliyor

Gübre ve enerji için yüksek fiyatların yanı sıra önemli aşağı yönlü risklerin de görünümü olumsuz etkilediğinin altı çizilen raporda, "Dünya şu anda, pek çok ülkeyi ciddi gıda kıtlığıyla baş başa bırakan ve büyük acılar ile çok sayıda ölüme neden olan 2007-2008 krizine eşit oranda bir gıda kriziyle karşı karşıya." değerlendirmesinde bulunuldu.

Raporda, gıda krizinin küresel bir olgu olmasına rağmen en çok düşük gelirli ülkeleri etkilediğine işaret edilerek gıda krizinin insani acılar yaratmasının yanı sıra büyük ekonomik maliyetleri olduğu da kaydedildi.

Söz konusu krizin çoğu düşük gelirli ülkeler olmak üzere Ukrayna ve Rusya'dan yapılan ithalata oldukça bağımlı 48 ülkede en kötü durumda olduğu belirtilen raporda, gıda güvensizliğine yüksek oranda maruz kalan ülkelerin gıda ve gübre fiyatlarındaki artış nedeniyle 2022 ve 2023'te ithalat maliyetlerinin 9 milyar dolar artabileceği aktarıldı.

Raporda, 2022'de akut gıda güvensizliğini ortadan kaldırmak için yaklaşık 50 milyar dolara ihtiyaç olduğu, uzun vadede bu rakamın artabileceği kaydedildi.

Sudan, Kırgızistan, Belarus, Tacikistan ve Ermenistan'ın gayrisafi yurtiçi hasıllarının (GSYH) yüzdesi olarak Ukrayna ve Rusya'dan gıda ithalatına en bağımlı ülkeler olduğu belirtilen raporda, Ukrayna ve Rusya'nın gübrelerine en çok bağımlı olan ülkelerin ise Moldova, Letonya, Estonya, Paraguay ve Kırgızistan olduğu bildirildi.

Hızla harekete geçme çağrısı

Ayrıca IMF Başkanı Kristalina Georgieva ile IMF yetkilileri Björn Rother ile Sebastian Sosa konuya ilişkin ortak bir blog yazısı kaleme aldı.

Söz konusu yazıda, benzeri görülmemiş insani zorluğun, yeterli yiyeceği olmayanların acılarını hafifletmek ve ihtiyacı olan ülkelere finansman sağlamak için hızlı bir şekilde harekete geçmeyi gerektirdiği vurgulandı.

Birçok ülkede politika yapıcıların insanları mevcut gıda krizinden korumak için mali önlemler aldığına işaret edilen yazıda, yalnızca bu yıl için gıda krizine yüksek düzeyde maruz kalan ülkelerin en yoksul ailelerin bununla başa çıkmasına yardımcı olmak için 7 milyar dolara ihtiyaç duyduğunun tahmin edildiği kaydedildi.

Yazıda, insanların hızlı ve yeterli bir şekilde desteklenmesi, açık ticaretinin sürdürülmesi, gıda üretiminin artırılması, dağıtımının iyileştirilmesi ve iklime dayanıklı tarıma yatırım yapılması gerektiği ifade edildi.

IMF'den gıda şokuna yönelik yeni finansman penceresi

Öte yandan IMF Başkanı Georgieva, bugün yaptığı bir diğer açıklamada, ülkelerin gıda güvensizliğini ele almasına yardımcı olacak yeni bir "Gıda Şoku Penceresi"nin oluşturulduğunu duyurdu.

Georgieva, yeni finansman penceresinin acil ödemeler dengesi ihtiyacı olan ve akut gıda güvensizliği, keskin gıda ithalatı şoku veya tahıl ihracatı şoku yaşayan ülkelere acil durum finansmanına ek erişim sağlayacağını aktardı.

Yeni finansman penceresinin bir yıl süreyle açık olacağını belirten Georgieva, yeni finansman penceresiyle IMF'nin kırılgan ülkelerdeki insanlara yardım etmek için ek yardım sağlayacağını ifade etti.

Süt piyasasında ipler koptu

Ulusal Süt Konseyi'nin olağanüstü toplantı çağrısına üretici ve kamu temsilcileri katılmayınca yeter sayıya ulaşılmadığı için toplantı yapılamadı. Söz konusu gelişme, "Süt piyasasında ipler koptu. USK devre dışı bırakıldı" şeklinde yorumlanıyor.

İRFAN DONAT

Süt sektöründe yaşanan kriz, Ulusal Süt Konseyine (USK) yansdı.

15 Eylül'de olağanüstü toplanarak çiğ süt tavsiye fiyatını görüşen USK'da 7.50 TL olan referans fiyat ile 20 kuruşluk destekleme primi sabit tutulunca üretici tarafında ciddi tepki çekmişti.

Üretici zarar ettiği gerekçesiyle anaç hayvanlarını kesime göndermeye devam edince 20 kuruş olan prim desteği 50 kuruşa çıkarılsa da söz konusu hamle üreticinin beklentilerinin çok **altında** kaldı.

Uzun süredir devam eden inek kesimi nedeniyle süt arzında ciddi daralmalar yaşandı.

Süt üretimindeki düşüş ve sanayicinin piyasadan süt bulmakta zorlanması sonucu bölgesel ihalelerde çiğ süt referans fiyatı 8.70 TL'ye çıkarken söz konusu rakamın önümüzdeki dönemde artmasının kaçınılmaz olduğu dile getiriliyor.

İşte bu süreçte bugün USK, önemli bir basın duyurusunda bulundu.

USK'dan yapılan açıklamada, "30 Eylül 2022 Cuma Günü "Çiğ Süt Tavsiye Fiyatının Değerlendirilmesi" gündemiyle Ulusal Süt Konseyi Yönetim Kurulu Toplantısı planlanmış ve Yönetim Kurulu Üyeleri toplantıya davet edilmiştir. Konseyimizin Yönetim Kurulunda görevli Üretici Alt Grubu ve Kamu Alt Grubu temsilcileri toplantıya katılmadığından yeter sayıya ulaşamamış ve Yönetim Kurulu Toplantısı yapılamamıştır. Kamuoyuna saygıyla duyurulur" ifadelerine yer verildi.

Söz konusu gelişme ve açıklama, sektör temsilcileri tarafından "Süt piyasasında ipler koptu. USK devre dışı bırakıldı. Fabrikalar süt bulma ve alma telaşına girdi. Süt savaşları başladı" şeklinde yorumlanıyor.

Bloomberg HT'ye konuşan bazı sektör temsilcileri, Türkiye'nin bazı bölgelerinde serbest piyasada çiğ süt fiyatının 10 TL'yi bulduğunu ve fiyatın yukarı yönlü güncellenmeye devam ettiğini dile getiriyor.

"USK DEVRE DIŞI KALDI"

Konuyla ilgili Bloomberg HT'ye açıklama yapan Adana Çiftçiler Birliği Başkanı Mutlu Doğru, "Aylardır maliyetin çok yüksek olduğunu, ineklerin kesime gittiğini, yakında süt tedarikinde sorunlar başlayacağını her ortamda dile getirmemize, gıda enflasyonu endişesiyle çiğ süt fiyatları maliyetin altında satılmaya devam ederse yakında süt bulmakta fabrikaların zorlanacağını dile getirmemize rağmen sözümüz dinlenmedi ve sadece Bakanlık tarafından verilen süt primi 15 Mayıs'tan itibaren 50 kuruşa yükseltildi ancak bu artış da tek başına üretimin devamı için yetersiz kaldığından kesimler hızlandı ve şu anda süt sanayicisi tedarikte zorlanınca fiyatları arttırarak USK'yı devre dışı bıraktı" dedi.

Süt ihtiyacını karşılamak için fabrikaların fiyat arttırarak üreticilerle anlaşmaya çalıştığının altını çizen Doğru, "Devre dışı kalan ve serbest piyasada fiyatın USK beklentilerinin üzerine çıkmasıyla acilen toplantı çağrısı yapan USK'nın şu anda yapacağı tek şey, piyasada oluşan fiyatları ve üreticinin maliyetini dikkate alarak soğutma ve toplama bedeli hariç olarak üreticiyi memnun edecek bir fiyat açıklamaktır" diye konuştu.

Mutlu Doğru, "7.50 TL fiyatı ve üreticiye verilen uygun finansman şartlarını yeterli görerek, üreticinin kazandığını savunan ve sektördeki bu kötü gidişatın sorumlusu olanlar şimdi panik halinde serbest piyasaya müdahale etme telaşı içindedir. Unutulmamalıdır, piyasada arz eksikliği olan ve yok satan bir ürünün fiyatı engellenemez. Buna fırsat verenlerin şimdi hatadan dönerken üretici tepkisini de hesaba katarak doğru fiyat belirlemesi ve ilan etmesini bekliyoruz" değerlendirmesinde bulundu.

TÜSEDAD Başkanı tarih verip uyardı: Süt ve ete büyük zam kapıda

Tüm Süt Et ve Damızlık Sığır Yetiştiricileri Derneği (TÜSEDAD) Başkanı Sencer Solakoğlu, piyasada süt sıkıntısı yaşandığını ve çiğ süt fiyatının bu nedenle Ulusal Süt Konseyi'nin (USK) belirlediği 7 lira 50 kuruşluk referans fiyatın üzerine çıktığını söyledi. Solakoğlu yaşanan bu gelişmelerin ışığında önümüzdeki haftalarda süt ve ete büyük oranda zam geleceğini açıkladı.

Solakoğlu, "Piyasada damızlık hayvanlar kesiliyor. 'Süt bulamayacaksınız, et bulamayacaksınız' dediğimiz günlere geldik. Piyasada yeterli süt olmadığı için talep bazlı fiyat artışına gidilecek. 15 Ekim -30 Kasım arası süt ve ete yüzde 30-35lik zam kapıda." diye konuştu.

"ÇİFTÇİLER ÖRGÜTLENDİ"

Solakoğlu, çiftçilerin örgütlenip sütlerini USK'nın tavsiye fiyatının üzerinde sattığını belirterek, "İhaleler başladı. İlk çıkan 7 lira 50 kuruş olan fiyat, 8 lira 70 kuruşa çıktı. Bunun üzerine daha koyarak devam edileceği öngörülüyor. Şu an piyasada yeterli süt olmadığı için talep bazlı bir fiyat alışverişine gidilecektir" dedi.

Harun Çallı'nın USK Başkanlığı'ndan istifasının söz konusu olduğunu iddia eden Solakoğlu, şunları söyledi:

"TÜİK'İN RAKAMLARINI YALANLAR CİNSTEN"

“Bazı zincir marketlerin satın alma birimleriyle görüştüm. Bu görüşmelerde, özellikle indirim marketlerdeki süte talebin çok yüksek olduğunu, ama tedarikçilerden yeterli miktarda süt elde edemediklerini, tedarikte çok sıkıntı yaşadıklarını söylediler.

Sanayici tarafıyla görüştüğüm zaman, bazı büyük sanayiciler, yüzde 45’e yakın kapasite daralmasına gittiğini, üreticide süt kalmadığı için bunun bu şekilde olduğunu söylüyorlar. Bahsettiğimiz rakamlar, ülke geneline vurulduğu zaman çok ciddi rakamlar. Bu arada TÜİK’in rakamlarını da yalanlar cinsten.

“NE ET NE DE SÜT BULAMAZSINIZ”

Mal kalmadığı için, süt için bir kavga başladı. İnekler kesilirse süt kalmaz, süt kalmayınca vatandaş çok daha pahalıya sütü içer. Rafta olsa, bütçesi yetse bile peynir alamaz. Şu anda oraya geldik. Bu saatten sonra zamlar peş peşe gelecektir. Çünkü inekler kesildi. İnekler kesilince de ne et ne de süt bulamazsınız.

“HATA DÜZELTİLEMEZ”

Sütün de etin de alternatifi ithalattır. İthalat yaptığınız zaman da yüzde 50’den fazla zam gelmesi anlamına gelir. Gıda enflasyonunu çiftçinin fiyatını sabit tutmaya çalışarak regüle etmeye çalışan kurumların hepsinin yaptıkları hatanın sonucuna ne yazık ki biz 85 milyon olarak katlanmak zorunda kalacağız. Defalarca söyledik, yine söylemeye devam ediyoruz. Bu saatten sonra kim gelirse gelsin bu hatayı düzeltemez.” (ANKA)

ÇKS'ye e-Devlet'ten 28 bini aşkın başvuru

Tarım ve Orman Bakanlığı, Çiftçi Kayıt Sistemi'ne (ÇKS) e-Devlet üzerinden 28 bin 172 başvuru yapıldığını bildirdi.

Tarım ve Orman Bakanlığı'nın sosyal medya hesabından, e-Devlet kanalıyla Çiftçi Kayıt Sistemi'ne (ÇKS) yapılan başvuru sayısına ilişkin paylaşım yapıldı.

Paylaşımda, uygulamanın başlangıcından itibaren son 24 saatte, 28 bin 172 başvuru yapıldığı ve 31 bin 644 ÇKS belgesi oluşturulduğu belirtildi.

Bakanlık tarafından ayrıca yapılan yazılı açıklamada, e-Devlet üzerinden ÇKS'ye başvuru sürecine ilişkin şu bilgiler verildi: "Çiftçimiz, e-Devlet Kapısına kendi kimlik bilgileri ve şifresi ile giriş yapar. Hizmeti kullanabilmek için arama kısmına 'ÇKS' yazılır. Çiftçi Kayıt Sistemi Kayıt Yenileme Başvurusu (Gerçek Kişi/Tüzel Kişi) hizmeti seçilir. Açılan ekranda ilk başvuruyu yapmak için 'Yeni Başvuru' butonuna tıklanır. Aydınlatma metni okunur ve aşağıda bulunan 'Onaylıyorum' kutusu işaretlenerek 'Devam Et' butonuna tıklanır. Açılan sayfada ÇKS sistemindeki kayıtlı bilgiler görüntülenir ve iletişim bilgileri kontrol edilir. İhtiyaç halinde bu ekran güncellenir. Kayıtlı araziler görüntülenir ve gerekirse ürün bilgileri 'Ürün Bilgisi Değiştir' butonu ile güncellenir. Son ekranda başvuruya ait tüm bilgiler görüntülenir. Başvuruya ait ilk destek ödemesinden mahsup edilecek başvuru ücreti görüntülenerek onaylanır ve başvuru tamamlanır. Tamamlanan başvuruları görüntülemek için 'Başvuru Listesi' butonuna tıklanır. Başvuruların listelendiği ekrandaki 'Başvuru Durumu' sütununda başvurunun durumu görüntülenebilir. Tamamlanan başvurular İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlüklerinin değerlendirilmesi aşamasına geçer."

Akşehir Gölü tamamen kurudu

03/10/2022 00:45 KAYNAK: Anadolu Ajansı (AA)

Nasreddin Hoca'nın "Yu tutarsa" fıkrasında yoğurt yapmak için maya çaldığı Akşehir Gölü kuruyarak mera haline geldi. Bazı besiciler, 4 ay kadar önce 1,5 metre derinliğinde suyun bulunduğu yerde şimdi hayvanlarını otlatıyor. Vatandaş Muftafa Sakallı "Burada balıkçılıkla ve kamış üretimiyle geçimini sağlayan çevre köylerden insanlar vardı. Göl, bu sefer de hayvanlarımızı doyuruyor" dedi.

Küresel iklim değişikliği, yağışların azalması ve yeraltı su kaynaklarının bilinçsiz kullanımı ile oluşan kuraklık Türkiye'deki gölleri bir bir kurutuyor. Son 60 yılda, neredeyse üç Van Gölü büyüklüğünde 70'e yakın doğal göl kurudu. Şimdilerde kuruyan göller arasına ise bir yenisi daha eklendi. Türkiye'nin 5. büyük gölü olarak kabul edilen Afyonkarahisar-Konya sınırları içinde yer alan ve Nasreddin Hoca'nın "Yu tutarsa" fıkrasında yoğurt yapmak için maya çaldığı Akşehir Gölü yıllardır süren kuraklık sonucu gölet haline geldi. Kurumuş görüntüsüyle dikkati çeken Akşehir Gölü, büyükbaş hayvanların otlatıldığı yer haline geldi.

Akşehir Gölü'nde son yıllarda kuraklığın etkisiyle su varlığı azaldı. Bozkırı andıran görüntüsüyle gündeme gelen göl alanında son aylarda, büyükbaş hayvanlar otlatılıyor. İlçenin Yeniköy Mahallesi'nde yaşayan 61 yaşındaki Mustafa Sakallı, içinde kendi hayvanlarının da olduğu 170 büyükbaş kuruyan göl yatağında otlatıyor.

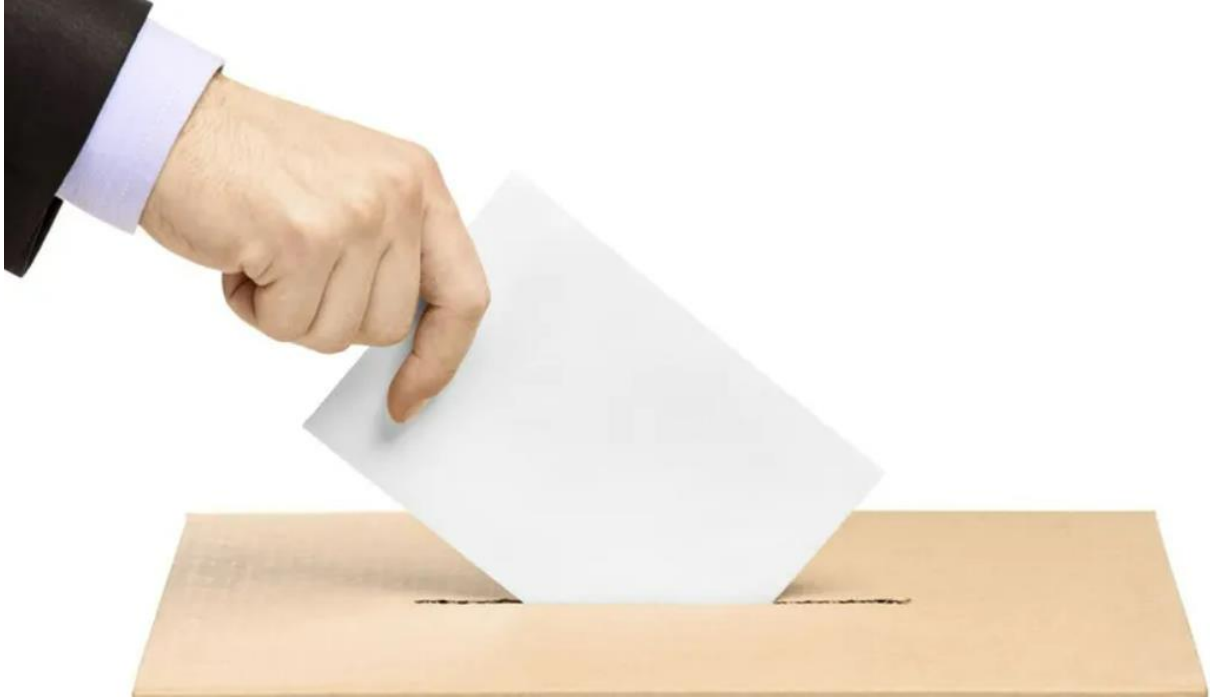

"BAHARDA SUYLA DOLUYDU"

Sakallı, gölün kuruyan görüntüsünün kendilerini üzdüğünü söyledi. Akşehir Gölü'nün sularının çekilmesine alıştığını anlatan Sakallı, "Göl alanında 4-5 ay öncesine kadar su vardı. Baharda 1,5 metreye kadar suyla doluydu. Burada ot durumu güzel, hayvanlarımız doyuyor. Sabahtan akşama kadar yayılıyor. Burada balıkçılıkla ve kamış üretimiyle geçimini sağlayan çevre köylerden insanlar vardı. Onlar ekmek yiyordu, su çekilince burası meraya dönüyor. Göl, bu sefer de hayvanlarımızı doyuruyor." ifadesini kullandı. Sakallı, çevrede derin su kuyularından tarımsal faaliyetlerin yapılmasının ve yağış azlığının gölü kuruttuğunu belirterek, "Bu kış kar ve yağmur iyiydi. Baharda iyi su vardı, umutlanmıştık ancak 4-5 aydır yağmur da yağmayınca bu hale geldi. İnşallah yağışlar düşer de göl eski haline kavuşur." dedi.

Odalarda seçim yarışı başladı

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'ne bağlı 365 oda ve borsada 1 Ekim itibariyle seçimler başladı. Adana, Antalya, Balıkesir, Bursa, Eskişehir, Denizli, Afyonkarahisar, Kahramanmaraş'taki bazı oda ve borsalarda mevcut başkanlar güven tazelerken, bazılarında ise yeni adaylar tercih edildi.

Adana Sanayi Odası (ADASO) ve Adana Ticaret Borsası'nda (ATB) yapılan seçimlerde mevcut başkanların listeleri kazandı. Her iki kurumda da tek liste ile gidilen seçimler sonucunda ADASO'da Zeki Kıvanç, ATB'de Şahin Bilgiç başkanlık görevlerine devam edecek. Adana Sanayi Odası'nda yapılan seçimde meslek komitesi ve meclis üyeleri belirlendi. Yoğun katılım olan seçimler sonucu 47'si meclis üyesi olmak üzere 23 meslek komitesinin toplam 117 üyesi seçildi. Sonuçların kesinleşmesinin ardından 7 Ekim Cuma günü yönetim kurulu başkanı, yönetim kurulu asil ve yedek üyeleri, birlik genel kurul asil ve yedek delegeleri ile disiplin kurulu üyeleri seçilecek. Ayrıca, meclis başkanı ve yardımcısı, katip üye ile meslek komitesi başkan ve yardımcıları için yargı gözetiminde olmaksızın seçim yapılacaktır.

ATSO'DA İKİ ADAYLI ÇEKİŞMELİ SEÇİM

Batı Akdeniz bölgesinde büyük çekişmeye sahne olan Antalya Ticaret ve Sanayi Odası (ATSO) seçiminde heyecan devam ediyor. ATSO'da 25 bine yakın oy kullanma hakkı olan üyenin seçime katılımı yoğun oldu. 49 meslek komitesinde görev alacak 283 üye ile 117 meclis üyesi seçiminde 76 sandık kuruldu. Davut Çetin, Ali Bahar ve Reşat Güney'in başkan adayı olduğu seçimler bölgede büyük heyecan yaşattı. Seçime iki gün kala Reşat Güney adaylıktan çekildiğini ve 500'e yakın üye taraftarıyla sandığa gitmeyeceklerini açıkladı. Böylece başkanlık için Davut Çetin ile

Antalya OSB Başkanı Ali Bahar mücadele etti. Seçim sonunda Davut Çetin grubu tarafından, seçimde Çetin'in 66, Ali Bahar'ın 49 ve bağımsızların da 2 meclis üyesi kazandığı açıklandı. Çetin, seçimleri büyük çoğunlukla kazandıklarını belirtirken, Ali Bahar ise seçimleri kendi gruplarının kazandığını öne sürdü. Sonuçlar, bugünden itibaren askıya çıkacak ve itirazlar değerlendirilecek. Seçim sonuçları kesinleştikten sonra ATSO Başkan ve Yönetim Kurulu üyeleri belirlenecek.

ALİ ÇANDIR ATB'DE RAKİPSİZ YARIŞTI

Antalya Ticaret Borsası'nda (ATB) organ seçimlerinin birinci aşaması olan meslek komite üyeliği ve meclis üyeliği seçimi için sandık başına gidildi. 2022-2026 yılları arasında faaliyet gösterecek olan meslek komitesi, meclis asil üyeleri ile yedeklerinin belirlendiği seçimler, Antalya Ticaret Borsası Meclis Salonu'nda yapıldı. Seçimde 5 sandık kurulu oluşturuldu. Başkan Ali Çandır'ın tek listeye gittiği seçimde 7 ayrı meslek komitesi için sandıklar kuruldu. 45 meslek komitesi ve 17 meclis üyesinin belirlendiği seçim sonuçları 3 günlük itiraz süresinin ardından kesinleşecek. Seçimin ikinci turunda yönetim kurulu başkanı, yönetim kurulu üyeleri, disiplin kurulu üyeleri ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) delegeleri belirlenecek.

Isparta Ticaret ve Sanayi Odası ile Isparta Ticaret Borsası'nda yapılan seçimlerde başkanlar değişti. Isparta Ticaret ve Sanayi Odası'nda 16 Meslek Komitesi üyesi ve 45 meclis üyesinin belirlendiği seçimde Metin Çelik, 15 Meslek Komitesi seçimini kazanarak Isparta Ticaret ve Sanayi Odası'nın yeni başkanı oldu. Isparta Ticaret Borsası'nda 26 yıldır başkanlık görevini sürdüren Ahmet Adar'ın karşısına ise Ziraat Mühendisi Hüdai Şahin mücadele verdi.

Seçim sonucu Hüdai Şahin üyelerden 113 oy alarak Isparta Ticaret Borsası'nın yeni başkan olurken, Ahmet Adar ise 98 oy aldı. Isparta Ticaret Borsası Meclis Başkanlığına ise Hüdai Şahin listesinden giren Nevzat Demirel'in olması bekleniyor.

AFYON TSO'DA BAŞKANI MECLİS SEÇECEK

Afyon'da son yılların en yoğun katılımı ve heyecanlı seçimi, hafta sonu ATSO gerçekleşti. Seçim sona erdi ancak heyecanı henüz bitmedi. ATSO yönetimini hafta içinde yapılacak Meclis toplantısında belirleyecek. Üyelerin yüzde 90'ının sandık başına gittiği seçimde, adaylardan mevcut Başkan Hüsnü Serteser kırmızı liste, karşısındaki aday Önder Artuk ise mavi liste ile yarıştı.

BURSA İŞ DÜNYASI TEMSİLCİLERİNİ SEÇTİ

Bursa iş dünyası borsa ve odaların 'Meslek Komiteleri' ve 'Meclis Üyesi' seçimleriyle önümüzdeki 4 yıl için kendilerini temsil edecek isimleri belirledi. En fazla hareketlilik 51 bin üyeye sahip Bursa Ticaret ve Sanayi Odası'nda (BTSO) yaşandı. Haftasonu ayrıca İnegöl TSO ile Bursa Ticaret Borsası'nda (Bursa TB) da seçim hareketliliği vardı. Seçimi tamamlanan borsa ve odaların yönetimleri 7 Ekim'de belirlenecek. BTSO Başkanı İbrahim Burkay, Meclis ve komitelerin yüzde 35'inin yenilendiğini belirtti. İnegöl Ticaret Sanayi Odası (İTSO) Meslek Komiteleri ve Meclis Üye seçimleri

gerçekleştirildi. Orhangazi TSO 4 Ekim, Karacabey TSO ise 8 Ekim'de yapılacak seçimlerle meclis ve komite üyelerini belirleyecek. Bursa Ticaret Borsası'nda da (Bursa TB) üyeler 1 Ekim'de meslek komiteleri ve meclis üyeleri seçimi için sandık başına gitti. 8 meslek grubunun yer aldığı seçimlerde 52 meslek komitesi üyesi ile 22 meclis üyesi belirlendi. Borsa'nın yönetimi 7 Ekim'de belirlenecek. Burada da mevcut başkan Özer Matlı'nın görevi sürdürmesi bekleniyor.

DTB'DE TEFENLİLİ GÜVEN TAZELEDİ

Denizli'de odalarda seçim maratonu Ticaret Borsası ile başladı. Denizli Ticaret Borsası'nda kayıtlı 581 üye 14 meclis üyesini seçmek için sandık başına gitti. Meslek komitelerinin bulunmadığı DTB'de meclis üyeleri seçimleri tek listeyle yapıldı. 2005 yılından bu yana başkanlık görevini yürüten İbrahim Tefenlili, yeniden aday olduğu seçimlerde güven tazeledi. 14 şirket temsilcisinin yer aldığı mecliste iki değişiklik yaşanırken, 11 Ekim'de meclis ilk toplantısında meclis başkanı, yönetim kurulu başkanı ve yönetim kurulu üyelerini seçecek.

ETO'DA GÜLER, ETB'DE ZEYDAN KAZANDI

Eskişehir Ticaret Odası (ETO) ve Eskişehir Ticaret Borsası (ETB) üyeleri sandık başına giderek, 2022- 2026 yılları arasında görev yapacak meclis ve komite üyelerini belirledi. ETO'da Metin Güler, ETB'de ise Ömer Zeydan güven tazeledi. ETO Fuar Merkezi'nde gerçekleşen ve 5 binden fazla üyenin oy kullandığı seçim sonucunda 41 meslek grubundan 92 iş insanı meclis üyesi, 225 iş insanı ise meslek komitesi üyesi oldu. Kesin olmayan seçim sonucuna göre tek aday olarak 36.Meslek Komitesi'nden Beyaz Liste ile seçimlere giren ETO Başkanı Metin Güler'in listesi komitelerin tamamını kazandı. ETB'de gerçekleşen seçimlerde 8 meslek grubundan 19 iş insanı meclis üyesi, 46 iş insanı meslek komitesi üyesi oldu. Eskişehir Ticaret Borsası'nın 2013 yılından bu yana yönetim kurulu başkanlığını yürüten Ömer Zeydan'ın listesi komitelerin tamamını aldı.

GÖNEN TO ÜYELERİ, MUTLU'YU TERCİH ETTİ

Gönen Ticaret Odası (Gönen TO) üyeleri, geçtiğimiz cumartesi dört yıl sürecek yeni yönetim için sandık başına gitti. Mevcut Başkan Ahmet Selvi ve yeni aday İsmail Mutlu'nun adaylığında sürdürülen seçimlerde üyeler yedi komitenin yedisinde de İsmail Mutlu'nun meclis ve komite üyelerinden yana oy kullandı.

Öte yandan Kahramanmaraş Ticaret Borsası (KTB) Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Duran Balsuyu, başkanlığı Mustafa Narlı'ya devretti. KTB seçimler, odanın fuaye salonunda gerçekleştirildi. 10 yıldır KTB Yönetim Kurulu Başkanlığını yapan Balsuyu'nun aday olmadığı seçimlere tek liste halinde, KYB Meclis Başkanı Mustafa Narlı'nın adaylığında gidildi ve Balsuyu ile Narlı, oy pusulalarına sandığa birlikte attı. Seçim sonunda Mustafa Narlı, KTB Yönetim Kurulu Başkanı oldu.

İzmir ve diğer illerde heyecan dorukta

İzmir Ticaret Odası ve İzmir Ticaret Borsası üyeleri sandık başına gidiyor. Bugün Fuar İzmir’de gerçekleşecek seçimlerde İzmir iş dünyasının iki kurumunun yeni meclis üyeleri belirlenecek. Meclis üye seçimlerinden ardan İZTO ve İTB, 8 Ekim cumartesi yönetim kurulu, meclis başkanı ve başkanlık divanı ile TOBB delegelerini belirlemek üzerine sandık başında olacak. Karacabey Ticaret ve Sanayi Odası’nda (KTSO) 8 Ekim 2022 tarihinde yapılacak ‘Meslek Komiteleri’ ve ‘Meclis Üye’ seçimlerinin ardından 15 Ekim günü Yönetim Kurulu seçimleri yapılacak. Mevcut Başkan Naci Güncü’nün yeniden aday olmayacağı seçimlerde iki aday yarışacak. Daha önce adaylığını açıklayan Muammer Üstündağ’ın ardından Dramalı Un Yönetim Kurulu Başkanı Gökhan Tüydeş de adaylığını açıkladı. Bir başka çekişmeli seçim önümüzdeki hafta sonu Afyonkarahisar Ticaret Borsası’nda yaşanacak. Mevcut Başkan Mehmet Mühsürler, Meclis Başkanı Fahrettin Zobalı ile yarışacak.

Enflasyon rakamları açıklandı

TÜİK'e göre eylülde tüketici fiyatları aylık yüzde 3,08, yıllık yüzde 83,45 arttı. ENAG'a göre ise artış aylık yüzde 5,30, yıllık yüzde 186,27 oldu.

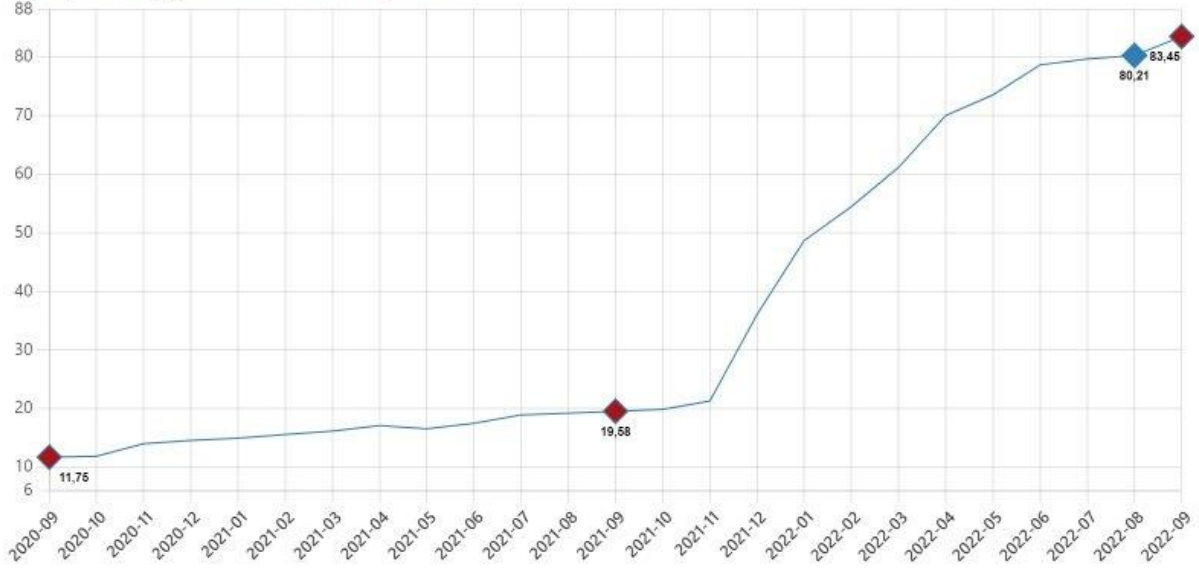
Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), eylül ayı enflasyon rakamlarını açıkladı. Buna göre tüketici fiyatları endeksindeki (TÜFE) değişim, 2022 yılı Eylül ayında bir önceki aya göre yüzde 3,08, bir önceki yılın aralık ayına göre yüzde 52,40, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 83,45 ve on iki aylık ortalamalara göre yüzde 59,91 olarak gerçekleşti.

Bir önceki yılın aynı ayına göre en az artış gösteren ana grup yüzde 30,76 ile haberleşme oldu. Buna karşılık, bir önceki yılın aynı ayına göre artışın en yüksek olduğu ana grup ise yüzde 117,66 ile ulaştırma oldu.

Ana harcama grupları itibarıyla eylülde bir önceki aya göre en az artış gösteren ana grup yüzde 0,04 ile alkollü içecekler ve tütün oldu. Buna karşılık, 2022 yılı Eylül ayında bir önceki aya göre artışın en yüksek olduğu ana grup ise yüzde 9,99 ile

konut oldu.

TÜFE yıllık değişim oranları (%), Eylül 2022

ÇEKİRDEK ENFLASYON YÜZDE 74,63

Eylülde endekste kapsanan 144 temel başlıktan 18 temel başlığın endeksinde düşüş gerçekleşirken, 2 temel başlığın endeksinde değişim olmadı. 124 temel başlığın endeksinde ise artış gerçekleşti.

İşlenmemiş gıda ürünleri, enerji, alkollü içkiler ve tütün ile altın hariç TÜFE'deki değişim, eylülde bir önceki aya göre yüzde 2,74, bir önceki yılın aralık ayına göre yüzde 45,84, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 74,63 ve on iki aylık ortalamalara göre yüzde 51,92 olarak gerçekleşti.

EKONOMİSTLER DAHA YÜKSEK BEKLİYORDU

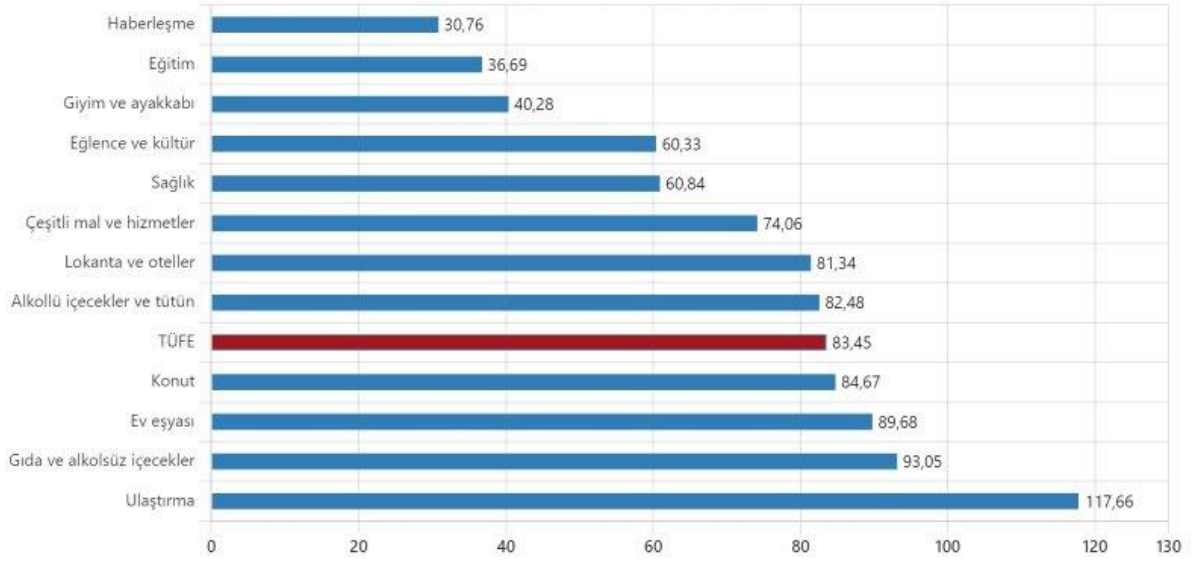
İstanbul Ticaret Odası (İTO), İstanbul'da eylülde aylık enflasyonu yüzde 6,06, yıllık enflasyonu yüzde 107,42 olarak açıklamıştı.

TÜİK ağustosta aylık enflasyonu yüzde 1,46, yıllık enflasyonu yüzde 80,21 olarak açıklamıştı.

Reuters anketinde eylülde aylık enflasyonun yüzde 3,8, yıllık enflasyonun yüzde 84,63 olması bekleniyordu. AA anketinde ise ortalama enflasyon beklentisi aylıkta

yüzde 3,53, yıllıkta yüzde 84,26 olmuştu.

TÜFE ana harcama gruplarına göre yıllık değişim oranları (%), Eylül 2022

ENAG'A GÖRE ENFLASYON YÜZDE 186,27

Bağımsız akademisyenlerin oluşturduğu Enflasyon Araştırma Grubu (ENAGrup), tüketici fiyatlarının eylülde bir önceki aya göre yüzde 5,30, geçen yılın aynı ayına göre yüzde 186,27 arttığını açıkladı.

2022 Eylül ayında İstanbul'da; perakende fiyat hareketlerinin göstergesi olan İstanbul Ücretliler Geçinme İndeksi bir önceki aya göre yüzde 6,06, geçen yılın aynı ayına göre yüzde 107,42 artmıştı.

S&P, Türkiye'nin kredi notunu "B+"dan "B"ye düşürdü

Uluslararası kredi derecelendirme kurumu Standart & Poor's (S&P), Türkiye'nin kredi notunu "B+"dan "B"ye indirdi, görünümünü ise "durağan"da bıraktı.

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Standard and Poors (S&P), Türkiye'nin kredi notunu düşürdü.

S&P, Türkiye'nin uzun dönem kredi notunu "B+"dan "B"ye düşürdü, kısa vadeli yerel ve yabancı para cinsinden notunu ise "B" olarak teyit etti.

Kurumdan Türkiye'nin ekonomisine ilişkin yapılan yapılan açıklamada, gevşek para ve maliye politikası düzenlemeleri, düşük net döviz rezerv seviyelerinin, finansal istikrar ve kamu maliyesi üzerindeki etkileriyle birlikte, Türk lirasının yenilenen oynaklığına ilişkin kırılganlığı beraberinde getirdiği belirtildi ve Türkiye'nin dış pozisyonunun önemli bir kredi zayıflığı olmaya devam ettiği belirtildi.

S&P nisan ayında Türkiye'nin uzun vadeli döviz cinsinden kredi notunu "B+" olarak teyit etmiş, yerel para cinsinden kredi notunu ise "BB-"den "B+"ya indirmişti.

GİB 3. Geçici Vergi Dönemi Değerleme oranını yüzde 92.93 olarak belirledi

2022 yılı 3. Geçici vergilendirme döneminde uygulanacak yeniden değerlendirme oranı Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından yüzde 92.93 olarak belirlendi. Bu oran ile birlikte işletmelere, güncel piyasa koşullarına göre sabit kıymetlerini enflasyona karşı koruma imkanı verildi. Başka bir ifade ile, sabit kıymetler piyasa koşullarındaki emsal değerlere getirilmiş oluyor.

Hüseyin GÖKÇE

Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından yayımlanan 61 numaralı Sirküler ile, ticari ve zirai kazançlarda uygulanmak üzere 2022 yılı üçüncü geçici vergi döneminde uygulanacak yeniden değerlendirme oranı yüzde 92.93 olarak ilan edildi.

Sirkülerde, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesinin (B) fıkrasına istinaden yıllık olarak hesaplanan, Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından ilan edilen yeniden değerlendirme oranına, vergi kanunlarından kaynaklanan nedenlerden dolayı geçici vergi dönemlerinde de ihtiyaç duyulduğu ifadeleri yer aldı.

2022 yılı içerisinde mükelleflerin VUK geçici 32 ve mükerrer 298. madde hükümleri dahilinde yeniden değerlendirme yapma imkanı bulunuyor. Ancak, birincisinden yararlanmak için yüzde 2 vergi ödemek gerekiyor, diğerinin ise herhangi bir vergi

yükü bulunmuyor. Mükelleflerin mükerrer 298'nci madde hükümlerinden yararlanmadıkları sürece geçici 32'nci madde hükümlerinden yararlanma hakları her zaman saklı. Enflasyon düzeltme şartları ertelendiği için mükelleflere 31.12.2023 tarihine kadar vergi ödemeksizin yeniden değerlendirme imkanı sağladı.

Yeniden değerlendirme uygulaması vergi ödeyen firmalar için çok avantajlı

Yeniden değerlendirme uygulaması, amortismanına tabi iktisadi kıymetler ve bunlara ait amortismanların yeniden değerlendirme oranı ile çarpılması suretiyle bulunan yeni değer iktisadi kıymetin faydalı ömrüne bölünerek bulunan tutarın gider yazılmasına imkan veriyor. Ayrıca yeniden değerlendirme neticesinde amortismanına tabi iktisadi kıymetlerin yeniden değerlemeden önceki net bilanço aktif değerinin, yeniden değerlendirme oranı ile çarpımından sonra bulunacak net bilanço aktif değerinden indirilmesi suretiyle hesaplanan değer artışı, bilançonun pasifinde özel bir fon hesabına alınıyor ve böylece mükelleflerin öz kaynakları güçleniyor. Böylelikle finansman gider kısıtlaması ve teknik iflas uygulamaları açısından da mükellefler avantajlı duruma geliyorlar.

Altılı Masa'dan ortak çalışma grubu kurma kararı çıktı

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun evsahipliğinde gerçekleştirilen ikinci tur görüşmelerden önemli temel politika alanları için ortak bir çalışma grubu kurulması kararı çıktı.

Temel politika alanları ise hukuk, adalet ve yargı, kamu yönetimi, şeffaflık, denetim ve yolsuzlukla mücadele, ekonomi, finans ve istihdam, sektörel ve bölgesel konular, bilim ve teknoloji, eğitim ve öğretim, sosyal politikalar, dış politika, güvenlik, savunma olarak belirlendi.

Altı liderin imzasıyla yapılan açıklamada, Güçlendirilmiş Parlamenter Sisteme Geçiş Süreci Yol Haritası konusunda yapılan çalışmaların değerlendirildiği ve su konudaki çalışmaların en kısa sürede tamamlanarak kamuoyunun bilgisine sunma kararı alındığı kaydedildi.

Altı siyasi parti Genel Başkanının yaptığı ortak açıklama şöyle:

“12 Şubat 2022 tarihinde Cumhuriyet Halk Partisi'nin ev sahipliğinde başlayan toplantılarımız, kamuoyu ile paylaştığımız temel ilkeler ve hedefler doğrultusunda kararlılıkla devam etmektedir. Gerçekleştirdiğimiz ilk altı toplantıda siyasi tarihimizde ender görülen bir işbirliği anlayışı içinde önemli mesafeler aldık.

Bizler, Güçlendirilmiş Parlamenter Sistem Mutabakat Metni'ni hazırlayan altı siyasi parti olarak, Cumhuriyetimizi demokrasi ile taçlandırmak, adaleti tesis etmek, farklılıklarımızı zenginlik kabul ederek bir arada özgürce yaşamak, toplumsal huzuru

ve barışı sağlamak, tüm vatandaşların insan onuruna yaraşır bir hayat sürmesini güvence altına almak, çoğulcu, demokratik bir Türkiye inşa etmek ve gelecek nesillere bu değerleri emanet etmek için bir aradayız.

Altılı Masa olarak kurduğumuz Geçiş Süreci Yol Haritası Komisyonu, Anayasal ve Yasal Reform Komisyonu, Kurumsal Reform Komisyonu, Seçim Güvenliği Komisyonu ve İletişim Komisyonu yarının Türkiye'sini inşa için çalışmalarını hız kesmeden sürdürmektedir.

Liderler Buluşmaları'nın ikinci turunun bu ilk toplantısında yaklaşan seçim takviminin ve artan toplumsal beklentinin bilincinde olarak iki temel konuyu ele aldık:

Birincisi, Güçlendirilmiş Parlamenter Sisteme Geçiş Süreci Yol Haritası konusunda yapılan çalışmaları değerlendirdik ve bu konudaki çalışmaları en kısa sürede tamamlayarak kamuoyunun bilgisine sunma kararı aldık.

İkincisi, ülkemizin önemli temel politika alanları için ortak bir çalışma grubu kurulmasına, halkımızın menfaatleri doğrultusunda ortak politikalar belirlenmesine ve bu politikaların ortak taahhütlerimiz olarak kamuoyuna ilan edilmesine karar verdik.

Bu temel politika alanlarını da;

- Hukuk, adalet ve yargı,
- Kamu yönetimi,
- Şeffaflık, denetim ve yolsuzlukla mücadele,
- Ekonomi, finans ve istihdam,
- Sektörel ve bölgesel konular,
- Bilim ve teknoloji,
- Eğitim ve öğretim,
- Sosyal politikalar,
- Dış politika, güvenlik, savunma olarak belirledik.

Önemle bir kez daha vurgularız ki, halkın gerçeklerinden tamamen kopmuş siyasi iktidar, çarpıtma ve algıyla gerçeklerin üzerini örtebileceğini sanan beyhude bir çaba içerisinde. İktidarın yarattığı yozlaşma öyle bir boyuta ulaşmıştır

ki, borsa manipülasyonlarıyla bir avuç yandaşın zengin edilerek küçük yatırımcının yok edilmesi dahi bu dönemde yaşanmıştır. Tüyü bitmemiş yetimin hakkıyla hem de kamu bankaları üzerinden borsa manipülatörleri kurtarılmaya çalışılmıştır.

Gençlerimiz daha iyi yaşam koşulları ve özgürlük için başka ülkelere giderken, kamuda dört beş maaş alanlar lüks ve şatafat içinde yaşamlarını sürdürmekte; ülkeyi yönetenler zenginleşirken geniş halk kitleleri fakirleşmektedir. Bu adaletsiz düzene birlikte son vereceğiz.

Güçlü bir demokrasi olmadan güçlü bir ekonomi olamayacağı, güçlü bir ekonomi olmadan da güçlü bir dış politika olamayacağı gün ışığı gibi ortadadır. Dış politika ve milli güvenlik konularını iç politika malzemesi olarak kullanan iktidar Ege'deki Türk-

Yunan dengesinin Yunanistan lehine bozulmakta olduğu gerçeğini hamasi nutuklarla örtmeye çalışmaktadır. Kurumsal akıldan yoksun dış politikanın ürünü olan bu güvenlik zaafı hiçbir hamasi dille kapatılamaz. Öte yandan, Rusya'nın Ukrayna'nın bazı bölgelerini ilhak kararını da Kırım'ın ilhakı kararı gibi geçersiz görüyoruz.

Milletimiz müsterih olsun! Toplumsal, siyasal ve ekonomik sorunları her geçen gün ağırlaştıran Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminin, keyfilikle ve kural tanımazlıkla, Türkiye Cumhuriyeti'ni bir şahıs devletine dönüştürmesine ve 85 milyonu uçuruma sürüklemesine asla izin vermeyeceğiz.

Kamuoyunun bilgisine bir kez daha sunarız ki;

- Altılı Masa hedefine emin adımlarla ilerlemektedir ve göstereceğimiz ortak Cumhurbaşkanı adayı, Türkiye'nin 13. Cumhurbaşkanı olacaktır.
 - Altılı Masa aynı zamanda, demokratik hukuk devleti için Güçlendirilmiş Parlamenter Sistemi tesis edecek Meclis çoğunluğunu da kazanacaktır.
 - Yeni bir yönetim anlayışı ve siyaset kültürüyle ülkemiz hızla kutuplaşma girdabından çıkartılacak, inancı, kimliği, dünya görüşü ve yaşam tarzı sebebiyle hiç kimse ötekileştirilmeyecek, temel hak ve özgürlükler güvenceye kavuşacak, gençlerin önündeki tüm engeller kaldırılacak, kamuda israfa son verilecek, siyasi ahlak kanunu yürürlüğe girecek, yolsuzlukla ve yozlaşmayla etkin mücadele edilecek, güçlü kurumlar tesis edilecek, tüm terör örgütlerinin, yeraltı suç örgütlerinin ve uyuşturucu baronlarının üzerine kararlılıkla gidilecek, güzel ülkemizin hiçbir çocuğu yoksulluğa mahkûm edilmeyecek ve Türkiye rahat bir nefes alacaktır.
- Altılı Masa olarak her zaman vurguladığımız gibi, bu yeni bir başlangıç ve yeni bir inşadır. “

Yaşlı nüfus yüzde 20 arttı

Türkiye'deki yaşlı nüfus 2017-2021 döneminde yüzde 19,57 artış göstererek, 8 milyon 245 bin 124 kişiye çıktı. Geçen yıl itibarıyla ülkedeki yaşlı bireylerin sayısı 67 ülkenin toplam nüfusunu geride bıraktı.

Türkiye'de yaşlı nüfus 2017-2021 döneminde yüzde 19,57 artarak 6 milyon 895 bin 385 kişiden, 8 milyon 245 bin 124 kişiye yükseldi.

Dünya Yaşlılar Günü dolayısıyla Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerinden yapılan derlemeye göre, söz konusu dönemde Türkiye'nin toplam nüfusu içinde yaşlı nüfusun oranı sürekli artış kaydetti.

Bu kapsamda 2017'de 80 milyon 810 bin 525 kişi içinde yaşlı nüfus oranı yüzde 8,5, 2018'de 82 milyon 3 bin 882 kişi içinde yüzde 8,8, 2019'da 83 milyon 154 bin 997 kişi içinde yüzde 9,1, 2020'de 83 milyon 614 bin 362 kişi içinde yüzde 9,5 ve 2021'de 84 milyon 680 bin 273 kişi içinde yüzde 9,7 olarak kayıtlara geçti.

Yaşlı nüfus 2017'de 6 milyon 895 bin 385 kişi, 2018'de 7 milyon 186 bin 204 kişi, 2019'da 7 milyon 550 bin 727 kişi, 2020'de 7 milyon 953 bin 555 kişi ve 2021 yılında ise 8 milyon 245 bin 124 kişi oldu. Anılan nüfus bu dönemde yüzde 19,57 artış kaydetti.

Cinsiyet açısından bakıldığında 2017'de erkek yaşlıların sayısı 3 milyon 33 bin 433 kişi, 2018'de 3 milyon 170 bin 132 kişi, 2019'da 3 milyon 337 bin 260 kişi, 2020'de 3 milyon 513 bin 892 kişi, 2021'de ise 3 milyon 654 bin 709 kişi oldu.

Kadın yaşlıların sayısı ise 2017'de 3 milyon 861 bin 952 kişi, 2018'de 4 milyon 16 bin 72 kişi, 2019'da 4 milyon 213 bin 467 kişi, 2020'de 4 milyon 439 bin 663 kişi ve 2021'de ise 4 milyon 590 bin 415 kişi olarak kayıtlara geçti.

Yaşlıların bağımlılık durumu

Çalışma çağındaki 100 kişiye düşen yaşlı sayısını ifade eden yaşlı bağımlılık oranının 5 yılda sürekli arttığı görüldü. 2017'de yüzde 12,6 olan bu oran, 2018'de yüzde 12,9, 2019'da yüzde 13,4, 2020'de yüzde 14,1 ve 2021'de yüzde 14,3 olarak hesaplandı.

Dünyada yaşlı nüfusu

Dünya nüfusu, 2021'de 7 milyar 831 milyon 718 bin 605 olarak tespit edilirken, bu kişilerin yüzde 9,8'ine denk gelen 764 milyon 321 bin 142 kişi "yaşlı nüfus" olarak kayıtlara geçti.

Geçen yıl itibarıyla Türkiye'deki yaşlı bireylerin sayısı Singapur, Norveç, İzlanda, Finlandiya, Bulgaristan gibi ülkelerin de aralarında bulunduğu 67 ülkenin toplam nüfusunu geride bıraktı.

Söz konusu yılda, en yüksek yaşlı nüfus oranına sahip ilk üç ülke ise Monako, Japonya ve İtalya oldu.

Öte yandan, geçen yıl yaşlı nüfusta ilk sırayı 183 milyon 919 bin 14 kişiyle Çin alırken, bu ülkeyi 95 milyon 829 bin 843 kişiyle Hindistan ve 57 milyon 842 bin 422 kişiyle ABD izledi.

Yıllık enflasyon düşecek, çünkü...

Alaattin AKTAŞ

03 Ekim 2022 Pazartesi

✓ *Mevcut koşullarda aralık ve ocakta önceki enflasyon oranlarının altında kalınması kesin. Dolayısıyla yıllık oran gerileyecek.*

✓ *"Faiz indiriliyor, kur tırmanırsa" diyenler... Faizin iki kez indirildiği, yıl sonuna kadar da indirileceğinin açıklandığı son bir buçuk aydaki kur artışı, önceki bir buçuk aydaki artışın çok çok altında.*

✓ *Avrupa'daki resesyon da başta petrol fiyatları olmak üzere bazı ürün fiyatlarının artmaması yoluyla bize yarıyor. Bu da enflasyonu baskılayan bir etken.*

Son günlerde yıllık enflasyon oranının aralık ayından başlayarak hızla gerileyeceği üstünde çok durdum ve bu konuda birkaç yazı yazdım. Dikkat ediniz, "**gerileyebileceği**" demiyorum; "**gerileyeceği**" diyorum; o kadar kesin konuşuyorum. Çünkü mevcut koşullarda yıllık oranın aralık ayında gerilememesi söz konusu bile değil. Ayrıca koşullar değişse, gidişat farklı bir hal alsa bile ne yapılır edilir, aralıkta yıllık oran yine aşağı çekilir!

Bu konu üstünde niye mi çok durdum? İstedim ki yıllık oranda yaşanacak düşüş iyi algılsın. Yıllık enflasyon oranındaki bu gerilemenin herhangi bir önlem ya da karara bağlı olarak gelişmeyeceği görülsün.

Bir kere yıllık enflasyon oranındaki gerilemenin, fiyatların gerilemesi demek olmadığı anlaşılabilsin istedim. "Bunu bilmeyen mi var ki" demeyin, var; hem de çok var! Üstelik aylar öncesinden yavaş yavaş başlanan, son günlerde daha sık dile getirilen ve nihayet Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın "**Biz enflasyonu hızla aşağı çekebiliriz**" açıklamasına konu olan durumun tümüyle matematiksel bir sonuç olacağını izaha çalıştım. Ama hep söylüyorum, bu düşüş siyaseten bir başarı hikayesi olarak anlatılacak.

Ben yıllık enflasyon hızının baz etkisiyle gerileyeceğini hem köşemde, hem sosyal medyada yazdıkça bana itiraz edenler, yazdıklarımın gerçekleşmeyeceğini dile getirenler, hatta hızını alamayıp bunları yazmakla iktidar partisi lehine tutum aldığımı söyleyenler bile oldu.

Ben görüşlere saygı duyarım; ama görüş bile diyemeyeceğim hesap bilmezliklere değil!

Sayıları sevmek gerekiyor. Sayılarla arası iyi olmayanlar tutup ezbere bir takım görüşler ileri sürüyor...

“FAİZ İNDİRİLİYOR, KUR PATLAYACAK!”

Türkiye’de döviz kurunda hep bir patlama beklentisi vardır. Bu adeta genlerimize işlemiş. Yıllar öncesine uzanan böyle bir beklentinin olmadığı söylenebilir mi... Ama şimdi aylık enflasyonun özellikle aralık ve ocakta bir önceki aralık ve ocaktan düşük geleceğini söyleyince buna itiraz edenler gerekçe olarak dövizde bekledikleri artışı öne sürüyor. Döviz elbette artabilir de, bunun **dile getirilen gerekçesi** pek sağlam değil, üstelik söylendiği ölçüde bir artış olmayabilir.

Söylenen, Merkez Bankası faizinin indirildiği, bunun da kurda tırmanışa yol açacağı.

Ama bunu söyleyenler kurdaki harekete hiç bakmıyor. Sürekli olarak **“Döviz artacak”** deniliyor, o kadar.

Hadi gelin kurdaki son dönemin hareketlerine birlikte bakalım:

Merkez Bankası faizi biri 18 Ağustos’ta, biri 22 Eylül’de olmak üzere son bir buçuk ayda iki kez indirildi. Toplamda iki puanlık indirim var. Üstelik Cumhurbaşkanı Erdoğan faizin önümüzdeki aylarda da indirileceğini ve bu yılın tek hanede kapatılacağını söyledi.

Yani eğer faiz indirimi kurları tırmandıracaksa bundan daha **“elverişli”**, bundan daha **“iyi”** bir ortam olamaz.

Peki kurlar nasıl gidiyor dersiniz...

18 Ağustos’tan bugüne son bir buçuk ayda dolar yüzde 3.2 arttı, euro yüzde 0.3 geriledi.

Ya 18 Ağustos’tan önceki bir buçuk ayda ne oldu? Faiz indiriminin olmadığı, faizin yıl sonunda tek haneye çekileceğinin dile getirilmediği önceki bir buçuk ayda? Dolar TL’ye karşı yüzde 7.3, euro ise yüzde 4.2 değer kazandı.

Faiz indirimi yok; kur daha fazla artmış!

Faiz indirimi var; kur daha az artmış! Anlaşılan kur artışında tek belirleyici faiz değilmiş!

Nerede kaldı faiz indirilince kurların tırmanıp gideceği?

Demek ki ezbere konuşmamak gerekiyormuş!

Bu demek değil ki dövizde tırmanış yaşanmaz. Tabii ki olabilir, başka etkenler devreye girebilir; ama tutup yalnızca faiz indirimine dayalı bir tırmanış beklemek biraz yanlışmış!

DÖVİZ ASLINDA YALNIZCA ARAÇ

Aslında konumuz zaten dövizin ne olacağı değil.

Konu, dövizin yaratacağı baskıyla enflasyonun önümüzdeki aylarda birden yükselebileceği ve bu yükselme sonucu geçen yılın baz etkisinin ortadan kalkma olasılığı. Böyle bir durumda da aralık ve ocakta önceki oranlar kadar artışlar yaşanacak ve yıllık oranda gerileme olmayacak.

Ama geçen yılın aralık ayıyla bu yılın ocak ayındaki oranlar öylesine yüksekti ki... Hatta bu yılın nisan sonuna kadar olan oranlar...

Hemen hatırlatalım:

Aylık artış aralıkta TÜİK'e göre yüzde 13.58, İTO'ya göre yüzde 9.65; ocakta TÜİK'e göre yüzde 11.10, İTO'ya göre yüzde 13.78.

Aralık-ocak toplamı TÜİK'e göre yüzde 26.19, İTO'ya göre 24.76.

Zaman dilimini biraz daha uzatalım. Aralık-nisan dönemindeki artış TÜİK'e göre yüzde 50, İTO'ya göre yüzde 54.

Eğer bu dönemlerde aktardığım oranların üstüne çıkılırsa tabii ki baz etkisi söz konusu olmaz ve yıllık oran artmaya devam eder.

Ama en azından aralık ve ocakta önceki oranların üstüne çıkılmaz.

En azından şu anki tablo böyle bir gidişatın söz konusu olmadığını gösteriyor.

Fiyatlar üstündeki en büyük baskı kalemi olan dövizdeki durumu aktardım. Geçen yıl KKM icat edilene ve dövize dört bir taraftan müdahale başlayana kadar kur tırmandı ki ne tırmanma! Aralık ayında dolar yüzde 29, euro yüzde 27 artış gösterdi, bir ayda! Kur korumalı mevduatla ve beraberinde başlayan müdahaleyle tırmanış durduruldu, buna rağmen ay ortalamasında bu kadar yüksek bir artış oldu.

KKM'nin iki yönü var. Bu uygulama bütçeden haksız kaynak transferidir, daha da önemlisi bitişinin nasıl olacağı bilinemediği için pimi çekilmiş bombadır; ama kabul etmek gerekir ki şu dönemde kur artışını frenleyen en büyük etkidir.

Dolayısıyla kurda geçen yılkinе benzer bir tırmanış ve dolayısıyla bu tırmanıştan kaynaklanacak çift haneli aylık artışlar pek söz konusu olacak gibi görünmemektedir.

PETROL FİYATLARI DA AVANTAJ YARATILIYOR

Bir başka avantaj da ham petrol fiyatlarının çok yüksek seyretmemesinden doğuyor. Hem ham petrol fiyatları, hem akaryakıt için belirleyici olan Avrupa'daki ürün fiyatları düşük seyrediyor.

İşte eylül ayındaki durum... Ay ortalaması bazında benzin yüzde 8 ucuzladı, motorin fiyatları ise sabit kaldı.

Dolayısıyla akaryakıt fiyatlarından da en azından şimdilik bir baskı gelmiyor.

Avrupa'nın yaşadığı ve giderek belirginleşecek gibi görünen resesyon yüzünden akaryakıt fiyatlarının yönünün şu anki duruma göre yukarı dönmeyeceği de ortada. Avrupa'nın resesyonu, bu yönüyle bize bir avantaj yaratıyor.

Dolayısıyla bir yandan dövizde hızlı bir artış olmazsa (en azından faizdeki indirimle normalde yaşanması gereken artışın bir şekilde önlendiği görülüyor), diğer yandan talep düşüklüğünün etkisiyle ham petrol ve ürün fiyatları böyle seyreder, hatta bir miktar daha gerilerse biz kritik aylar olan aralık ve ocakta öncekilerin çok çok altında oranlar görebiliriz.

Bu da yıllık enflasyon oranının “**yüksek oranların yerine daha ılımlı oranların girmesi**” sayesinde hızla aşağı gelmesi sonucunu doğuracaktır.

Bir kez daha altını çiziyorum. Bu gidişat, mevcut eğilimi gösteriyor. Yarın ne olacağını kim bilebilir?

Putin tutup nükleer tehdidini daha ileri boyuta taşırsa...

Bir doğal afet yaşanırsa...

Ama **mevcut göstergelere göre** kasımda en yüksek düzeye çıkacak olan yıllık enflasyon oranı aralıktan itibaren hızla düşecek; bu düşüş aralık ve ocakta çok belirgin olarak gözlenecek; şubat, mart ve nisanda da devam edecek düşüşle beş aydaki gerileme 40 puan civarına ulaşacaktır.

Ama bu durum fiyatların düşmesi değil, az artması demektir.

Bu durum yaşandığında kimse şimdi 10'a aldığını 8'e alacağını düşünmemelidir. Bu kez 10'a alınan 11'e alınır olacaktır.

ZATEN OLDURULMAZ!

Olağanüstü gelişmeler yaşanırsa kimsenin yapacağı bir şey yok. Dedim ya, kuzeyimizdeki savaş biçim değiştirir, bir doğal afet yaşanır gibi gibi...

Onun ötesinde normal gidişatla aralıkta yıllık oran aşağı gelecektir. Hani pek hesapta olmayan gelişmeler yaşandı ve kıl payı geçen yılın altına inilemiyor mu, onun da çaresi var!

Merkez Bankası'nın yerine enflasyonla mücadele görevini üstlenmiş olan TÜİK gereğini yapacaktır...

TBMM açıldı, dikkatler 2023 seçim takvimine çevrildi

Maruf Buzcugil

03 Ekim 2022 Pazartesi

Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi altında ilk meclis deneyimi olan ve 24 Haziran 2018 seçimleriyle başlayan 27.Dönem TBMM, 1 Ekim cumartesi günü altıncı ve son yasama yılına girdi. 2023 yılında yapılacak cumhurbaşkanlığı seçimi ve genel seçimler nedeniyle kısa sürecek olan bu son yasama yılında TBMM'yi yoğun ve hızlı bir çalışma programı bekliyor. Son yasama yılı kısa sürecek; çünkü seçim tarihinin netleşmesi ve seçim takviminin netleşmesiyle birlikte TBMM seçim sonuna kadar çalışmalarına ara verecek. Muhtemelen bahar aylarında Meclis kapanacak. YSK'nın açıklayacağı 2023 resmi genel seçim sonuçlarına göre 28.dönem TBMM'yi oluşturacak milletvekilleri belirlenecek.

Seçim tarihi hala tartışılıyor, kulisler Mayıs'ı işaret ediyor

Yeni yasama yılı açılışında kulislerde hemen 2023 seçim tarihi üzerine yapılan tahminler öne çıktı. TBMM Başkanı'nın yasama yılı açılış davetinde Cumhurbaşkanının en küçük paydaşı kabul edilen BBP'nin Genel Başkanı Mustafa Destici'nin de aralarında bulunduğu çok sayıda kişiden seçimlerin Mayıs ayında yapılabileceğine dair değerlendirmeler duyduk. TBMM'nin ya da Cumhurbaşkanının bir karar almaması halinde seçimler yasal olarak 18 Haziran 2023 Pazar günü yapılacak. TBMM'nin Anayasa hukukçusu Başkanı Mustafa Şentop'a göre, Cumhurbaşkanının bir kez daha adaylığı konusunda da hiçbir tereddüt ve hukuki engel yok.

Neden Mayıs ayı işaret ediliyor?

Seçim tarihi için Mayıs ayında yapılabileceğini öne sürenlerin ortak gerekçesi “*hava sıcaklıkları artmadan ve okullar tatile girmeden*” seçime gidilmesi. Salgın koşullarının hafiflemesiyle yoğun geçmesi beklenen Hac mevsimini de dikkate alan siyasi gözlemciler mevcut. 14 Mayıs'ın Türk siyasi tarihindeki anlamını hatırlatarak bu tarihin altını çizenler de var. Sağ siyasetin bazı eski tüfekleri tek parti dönemini sona erdiren ve Demokrat Parti'yi iktidara getiren 14 Mayıs 1950 seçimlerinin simgesel çağrışımlarının hala etkili olabileceğini düşünüyorlar. Doğal olarak bu tarihi

muhalefetteki İYİ Parti, Demokrat Parti, Deva ve Gelecek partileri gibi merkeze yakın sağ partiler de isteyebilir.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın ekonomi mesajları ve enflasyon

Enflasyon ve hayat pahalılığı gerçeği ülkemizin siyasi ve ekonomik yaşamını etkisi altına almış durumda. Enflasyonun düzeyi ve etkileri ile ilgili cumhurbaşkanından ekonomi yönetimine samimi açıklamalar ve değerlendirmeler duyuyoruz. Ancak, enflasyonla baş etmeye yönelik bütüncül politikalardan pek bahsedilmiyor. Seçimden sonra iktidar, muhalefet kim kazanırsa kazansın birinci öncelik kaçınılmaz olarak acı reçetelerle enflasyonla topyekûn mücadele olacak. Enflasyon belasının kötülüğünü tarihten aldığı derslerle hatırlayarak ekonomik daralmayı göze alan, tasarrufa yönelen ülkelere seçimden sonra Türkiye de katılabilir.

Erdoğan'ın enflasyona yaptığı kuvvetli vurgu

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın, 27. Dönem 6. Yasama Yılı'nın açılışı dolayısıyla TBMM Genel Kurulu'nda milletvekillerine hitaben yaptığı konuşmada enflasyon ve ekonomi ile ilgili mesajlar ağırlıktaydı. Erdoğan'ın ekonomi, sosyal hayat ile ilgili tüm sayısal değerlendirmelerini 20 yıllık seri üzerinden yaptı. Son 3 yılda salgın ve uluslararası çalkantılar nedeniyle göstergelerde meydana gelen sert iniş çıkışlar değerlendirmeye girmede. Erdoğan, enflasyon konusunda şu mesajları verdi:

-Ülkemizin ve vatandaşlarımızın döviz kurundaki dengesiz yükselişten ve enflasyondaki fahiş artıştan kaynaklı refah kayıplarını, endişelerini, beklentilerini gayet iyi biliyoruz.

-Önümüzdeki yılbaşında, tüm ücretlilerin durumlarını, kayıplarını telafi edecek şekilde tekrar gözden geçireceğiz. Hiçbir vatandaşımızın enflasyonun altında ezilmesine izin vermeyeceğiz.

-Gelişmiş ülkeler başta olmak üzere tüm devletlerin en büyük sorunu olan enflasyonun yol açtığı kayıpları telafi konusunda da inşallah dünyaya örnek olacağız.

Mecbur kalınan ekonomik model

Cumhurbaşkanı Erdoğan TBMM'deki konuşmasında uygulanan ekonomik model ile ilgili de önemli değerlendirmelerde bulundu. Erdoğan'ın "Açık konuşmak gerekirse ekonomi modelinde tercih değişikliğine durduk yere de gitmedik. Şayet maç sürerken oyunun kurallarını bizim aleyhimize değiştirmeye çalışmasalardı, belki bir müddet daha buna ihtiyaç duymayabilirdik. Fakat ülkemiz açık bir ekonomik saldırıyla karşı karşıya kalınca, sınırlarımızı korumak için ne yaptıysak, darbelere nasıl karşı çıktıysak buna da aynı tavrı sergiledik." sözleri dikkati çekti. Erdoğan, 'yatırım, istihdam, üretim, ihracat ve cari fazla yoluyla ülkemizi büyütmek' olarak özetlediği ekonomi modelinin merkezinde insan olduğunu vurguladı. Erdoğan'ın uygulanan ekonomik modeli eleştirenlere yönelik, "Önceleri bu tercihimiz yüzünden bizi şiddetle

eleştiren çevrelerin; enerji, emtia ve gıda krizi tehditlerinin ardından bizimle aynı noktaya gelmelerini ibretle takip ediyoruz.” Sözleri dikkatle not edildi.

Kılıçdaroğlu Erdoğan’ı bütçe konuşmasını izlemeye çağırdı

Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın konuşması biter bitmez meclis kulisinde gazetecilerin “*konuşmayı nasıl buldunuz?*” sorusuyla karşılaşan CHP Lideri Kemal Kılıçdaroğlu, “bütçe konuşması gibiydi” değerlendirmesini yaptı. Kılıçdaroğlu, Erdoğan’ı TBMM Genel Kurulu’nda muhtemelen Aralık ayında yapılacak 2023 yılı bütçesi müzakerelerinde yapacağı konuşmayı dinlemeye çağırdı.

Abdulkadir Selvi

Seçim yaklaştıkça dikkat çekici değişiklikler var

Cumhurbaşkanlığı adaylığı konusunda iki lidere olan destek artıyor. Adaylık şansını kaybeden isimlerin oy oranı ise geriliyor.

Seçim iklimine girilmesiyle oylar belli partilerin etrafında toplanırken, küçük partiler futbol deyimiyle düşme hattına doğru geriliyorlar.

Ünlü anketçi Hilmi Daşdemir'in başkanı olduğu Optimar'ın 22-26 Eylül tarihleri arasında 2 bin 231 kişi üzerinde yüz yüze görüşme yöntemiyle yaptığı ankette partilerin adayların oy oranlarında değişiklik olduğu ortaya çıktı. Bu veriler cumhurbaşkanı adaylarının netleşmesiyle birlikte adayların ve partilerin oy oranlarında değişiklik olacağı sinyalinin veriyor.

EKONOMİ İLK SIRADA

Ekonomi 2022 yılının başında yerleştiği birincilik kürsüsünden inmiyor. Optimar'ın "Türkiye'nin en önemli sorunu nedir?" sorusuna ankete katılanların yüzde 62.4'ü ekonomi cevabını verirken onu yüzde 9.1'le işsizlik takip ediyor. Ekonomi ve işsizlik yüzde 71.5'e ulaşırken, Suriyeliler yanıtını verenler ise yüzde 7.1'le üçüncü sırada yer aldı.

MUHALEFETİN SORUNU

Her defasında muhalefete uyarıda bulunma gereği duyduğum veri ise "Bu sorunu kim çözer?" sorusuna verilen yanıtta gizli.

Ankete katılanların yüzde 32.1'i "AK Parti" çözer diyor. "CHP" diyenlerin oranı ise CHP'nin oy oranının gerisinde kalarak yüzde 21.1 çıkıyor. Bu CHP seçmeninin bir bölümünün de ekonomi ve işsizlikle ilgili sorunu partisinin çözeceğine inanmadığını gösteriyor. "HDP" çözer diyenlerin oranı yüzde 8.2 olurken onu yüzde 7.7'yle "MHP"

takip ediyor. “İYİ Parti” çözer diyenlerin oranı ise yüzde 7.6 çıkıyor. Ekonomide iddialı olmasına rağmen anketten Ali Babacan çıkmıyor.

Ekonomiyle ilgili ciddi bir sorun yaşıyor ama buna rağmen halkımız “Bu sorunu muhalefet çözer” demiyor. Muhalefetin asıl çözmesi gereken sorunu bu.

EN BEĞENİLEN SİYASETÇİ

Optimar’ın anketine katılanların yüzde 31’i en beğenilen siyasetçi olarak Cumhurbaşkanı Erdoğan’ı işaretlerken, ikinci sırada yüzde 12.1’le Mansur Yavaş yer aldı. Selahattin Demirtaş, demokratik siyasete vurgu yaptığı çıkışlarıyla desteğini artırarak üçüncü sıraya yükseldi. Ankete katılanların yüzde 11.8’i Demirtaş’ı işaret ederken onu yüzde 10.3’le Kılıçdaroğlu takip etti. Devlet Bahçeli’nin yüzde 6.3 aldığı ankette Meral Akşener’in oranı yüzde 6.1 çıktı. Ekrem İmamoğlu ise yüzde 3.1’le yedinci sırada yer alarak gerileyişini sürdürdü.

HANGİ PARTİ YÜKSELİŞTE

Optimar’ın anketi AK Parti’nin haziran ayından itibaren yakaladığı yükselişini sürdürdüğünü ortaya koydu. “Bugün seçim olsa oyunuzu hangi partiye verirsiniz?” sorusuna kararsızlar dağıtıldığında ankete katılanların yüzde 37.8’i “AK Parti” cevabını verirken, “CHP” yüzde 25.9’la ikinci sırada yer aldı.

“HDP”nin yüzde 11 çıktığı ankette “İYİ Parti” yüzde 9.8’le dördüncü sırada yer aldı. “MHP” diyenlerin oranı ise yüzde 9.5’e yükseldi. “Bahçeli”nin Sivas, Bursa ve Erzurum mitingleriyle sahaya inmesi ve 6’lı masanın üzerindeki HDP gölgesi, milliyetçi seçmenin MHP’ye doğru yönelmesine neden oldu.

İTTİFAKLARIN ORANI

AK Parti, MHP ve BBP’den oluşan Cumhur İttifakı’nın oy oranı yüzde 47.9 çıkarken, CHP, İYİ Parti, DP, DEVA, Saadet ve Gelecek Partisi’nden oluşan 6’lı masanın oy oranı ise 37.8 çıktı. Cumhur İttifakı ile 6’lı masa arasında 10 puan fark oluşurken, HDP yüzde 11’le kilit parti konumuna yükseldi.

ATEŞ HATTI

Liglerin bitimine doğru küme düşecek takımlar için “ateş hattında” yorumu yapılır. Ama daha seçimler yaklaşmadan küçük partiler ateş hattına doğru düşmeye başladılar. Sadece Yeniden Refah Partisi ve Zafer Partisi hariç.

Yeniden Refah Partisi yüzde 1.2 çıkarken ikinci sırayı ise yüzde 1.0 oy oranı ile Deva ve Zafer Partisi paylaştı.

Mustafa Sarıgül’ün Türkiye Değişim Partisi yüzde 0.6 çıkarken Büyük Birlik Partisi yüzde 0.6 oldu. Onu aynı oy oranı ise Saadet Partisi takip ederken Muharrem İnce’nin Memleket Partisi ile Gelecek Partisi yüzde 0.5 oranıyla son sırayı paylaştılar.

ERDOĞAN VE KILIÇDAROĞLU SIÇRAMA YAPTI

Milletvekilleri seçmek için de sandığa gideceğiz ama 2023 seçimleri tam anlamıyla cumhurbaşkanlığı seçimi olacak. Henüz sandık başına gitmedik ama bu eğilim anketlerde kendini göstermeye başladı.

Optimar'ın anketinde ise iki önemli veri dikkatimi çekti. Cumhurbaşkanı Erdoğan üç puanlık bir sıçrama gerçekleştirirken Kılıçdaroğlu ilk kez ikinci sıraya yerleşti. Bu veriler seçmenin 2023 seçimlerini Erdoğan ile Kılıçdaroğlu'nun yarışı olarak gördüğünü ortaya koydu.

ANKET SONUÇLARI

"Cumhurbaşkanlığı seçiminde Erdoğan'a oy vereceğim" diyenlerin oranı yüzde 39.7'ye yükseldi. Bir ay önce Erdoğan'a destek yüzde 36.48'ken bu oran 3.3'lük bir sıçrama ile yüzde 39.7'ye çıktı.

Kılıçdaroğlu diyenlerin oranı ise yüzde 14.7'ye yükseldi. Bir ay önceki yüzde 14.5 olan desteğini 0.2 puan artırarak yüzde 14.7'ye yükselten Kılıçdaroğlu böylece ikinci sıraya yerleşti. Mansur Yavaş ise uzun süredir sürdürdüğü ikinciliği Kılıçdaroğlu'na kaptırdı. Hatırlarsanız daha önce Kılıçdaroğlu'nun nefesi Yavaş'ın ensesinde demiştim. Mansur Yavaş'ın adaylığı konusundaki belirsizlik onun üçüncü sıraya gerilemesine neden oldu. Mansur Yavaş diyenlerin oranı yüzde 13.4 çıktı.

İMAMOĞLU GERİLEDİ

Selahattin Demirtaş yüzde 8.6 çıkarken, Devlet Bahçeli yüzde 8.3'le dördüncü sırada yer aldı. Meral Akşener'in yüzde 7 çıktığı ankette Ekrem İmamoğlu yüzde 3.5'le yedinci sıraya geriledi. Cumhurbaşkanı adaylığı için ismi sık sık gündeme gelen Abdullah Gül ise yüzde 0.6'yla on ikinci sırada yer alabildi.

SOSYAL KONUT PROJESİ

Son dönemde ekonomi, partilerin oy oranını etkileyen en önemli gelişmeydi. Muhalefet ilk başta dudak büktü ama sosyal konut projesinin toplumda büyük bir karşılık bulduğu anlaşılıyor. Başvuruların 5 milyonu aşmasını kastetmiyorum. Optimar'ın anketinde sosyal konut projesi de sorulmuş. Halkımızın yüzde 60.4'ü sosyal konut projesinden ev almak istediğini belirtmiş. Hayır diyenlerin oranı yüzde 39.6 çıkıyor. Ama onların gerekçeleri farklı farklı.

Bence muhalefet konut işinde dikkatli dil kullanmalı.

İbrahim Kahveci

Heterodoks Robin Hood!

Cumhurbaşkanı Erdoğan TBMM açılışında yaptığı konuşmada “Bizim modelimiz kesinlikle akıntıya kürek çekme gibi bir eylem barındırmıyor. Biz maruz kaldığımız sinsi oyunlara karşı kendi modelimizi geliştirdik. Sahip olduğumuz potansiyelle en üst düzey uyumlu bir yol seçtik. Ekonomi modelinde tercih değişikliğine durduk yere gitmedik. Şayet **maç sürerken oyunun kurallarını bizim aleyhimize değiştirmeye çalışmasalardı** bunu yapmayabilirdik. Ama sınırlarımızı korumak için nasıl mücadele verdiysek, darbelere nasıl karşı koyduysak burada da onu yaptık” dedi.

Yeni model 2021 yılının eylül ayında MB'nin faiz indirimine gitmesi ile başladı.

İTO verilerine göre geçen yıl eylül ayında %19,77 olan İstanbul enflasyonu şimdi %107,42'ye çıkmış durumda. İstanbul'da **sadece 1 aylık fiyat artış oranı %6,06...**

TÜİK, eylül ayı enflasyonunu bugün açıklayacak. Ama geçen yıl eylül ayında %19,58 olan Türkiye enflasyonunun ağustos ayında %80,21'e çıktığını şimdiden söyleyelim. Hatta eğer İstanbul'daki fiyat artışının Türkiye'de de gerçekleşmesi halinde genel enflasyonun %88,8'e çıkacağını da belirtelim.

Bu arada Türk-İş eylül ayı itibari ile açlık sınırının %5,15 aylık artışla 7 bin 245 liraya yükseldiğini açıkladı. Böylece açlık sınırını belirlemede etkin olan **gıda fiyatlarının yıllık bazda yüzde 130,01 artmış olduğunu da görmüş olduk.**

(TÜİK eylül ayı enflasyonunun gıda fiyat artışından daha yüksek gelmesi gerekiyor. Burada iki temel neden var:1-bu eylül ayı başında doğalgaz ve elektrik zamları yapıldı 2- eylül ayı başta giyim olmak üzere kırtasiye gibi temel zamların yapıldığı bir aydır. Muhtemelen bu satırları okurken zaten enflasyonun ne olduğunu görmüş olacaksınız.)

Cumhurbaşkanı Erdoğan “*maç sürerken oyunun kurallarının bizim aleyhimize değiştirmeye çalışmasalardı*” diyor.

Gerçekten merak ediyor musunuz? Oyunun kurallarını değiştirenler kimler... Kim maç sürerken oyunun kurallarını aleyhimize değiştirdi?

Hatırlarsanız Naci Ağbal sonrası MB Başkanlığına getirilen Şahap **Kavcıoğlu** “**enflasyon düşmeden faiz indirmeyeceğini**” söylemişti. Ama Erdoğan’ın geçen yıl ağustos ayında TV programında sözlerinin ardından Kavcıoğlu “çekirdek enflasyona bakacağım” diyerek kuralları değiştirmişti.

Maç sürerken oyunun kuralını 1- işaret veren Erdoğan mı 2-yoksa sözlerini unutup çekirdeğe bakacağım diyen Kavcıoğlu’mu değiştirdi?

Ya da gerçek ne? Bilen varsa açıklasın lütfen...

Yeni model’de enflasyon artışına kurların da sebep olduğunu söylüyorlar. Bunu özellikle Nureddin Nebati dile getiriyor.

İyi ama **kurlar sert yükselişi aniden faiz indirimine giden MB kararları sonrası yaşadı**. Şimdi soralım: TC’de kurları kim yükseltti?

Enflasyon düşmeden faizleri düşürürseniz kurların yükselmesi kadar doğal ne olabilir ki? MB faizleri enflasyon düşmeden düşürünce kurları kim yükseltmiş oluyor?

Hadi yeni model ile kurlar patladı, enflasyon zıpladı ve biz buna katlanalım diyoruz... Ne karşılığı: İhracat artacak, cari fazla vereceğiz ve istihdamla daha büyük kazanç elde edeceğiz.... Varsayım buydu.

Geçen yıl ilk 8 ayda 140,1 milyar dolar olan ihracatımız yüzde 18,3 artışla bu yıl ilk 8 ayda 165,7 milyar dolara yükseldi. İthalatımız ise 169,9 milyar dolardan yüzde 40,7 artışla 239,0 milyar dolara çıktı. Böylece **dış ticaret açığımız 29,8 milyar dolardan 73,4 milyar dolara fırlamış oldu**.

Diyorlar ki bu açık ‘enerji faturasından’ dolayı yaşandı. Doğru... Net enerji ithalatı 22,0 milyar dolardan 53,7 milyar dolara çıktı. Ama bu fatura da dış açıktaki artışı tam izah etmiyor.

Hatta ben size bu hesaba altın ticaretini de ekleyelim derim. Çünkü geçen yıla göre altın ihracatımız aynı seviyede kalırken ithalatımız 5,5 milyar dolardan 11,1 milyar dolara yükseldi.

Bunu řu şekilde izah edeyim (yılın ilk sekiz ayında önceki yılın ilk sekiz ayına göre):

1- Dış açık 43,6 milyar dolar arttı.

2- Bu açığın 31,7 milyar doları enerji faturasındaki artıştan geldi.

3- Buna ek olarak dış açığın 5,8 milyar doları da altın ithalatındaki artıştan geldi.

Yani dış ticaret açığındaki 43,6 milyar dolarlık bozulmanın 37,5 milyar doları altın ve enerji faturasından geliyor.

İyi ama biz kurları patlattık, enflasyonu çekilmez noktaya getirdik ve dış ticarete toparlanma bekliyorduk.

Oysa altın ve enerji hariç dış ticaretimizde de açık -8 milyar 830 milyondan -14 milyar 912 milyona çıktı.

Yeni Ekonomi Modeli meğirse dış ticaretimizi toparlamamış, tersine daha da bozmuştur.

YA CARI FAZLA?

Dış ticaret dengesi hem mutlak hem de altın ve enerji hariç bozulurken cari dengede de açık -13,7 milyardan -36,7 milyara yükseliyor. Ama cari dengede altın ve enerji hariç durum 6,9 milyar dolar fazladan 16,3 milyar dolar fazlaya geçiyor.

Tek tutundukları dal burası... Bunun da tek sebebi var: **Turizm ve hizmetler geliri... Yani para politikası ile zerre alakası olmayan turizm...** Pandemi bitti turist geldi ve cari dengeye geçen yılın ilk 7 ayına göre bu yıl fazladan 10,8 milyar dolar katkı sağladı.

Bu turist faiz inse de gelecekti, çıksa da gelecekti... Bunun modelle vs ilişkisi yok...

O zaman ne ile ve niçin övünüyoruz?

Büyüme ve istihdam mı?

İyi ama geçen yıl eski model ile yüzde 11,1 büyüyen Türkiye bu yıl yüzde 5 büyümede kalacak...

Geçen yıl ilk 7 ayda 2 milyon 879 bin artan çalışan sayısı bu yıl ilk 7 ayda 1 milyon 165 bin artışta kaldı.

Ama durun; daha bitmedi...

Yeni ekonomi modelinin şu ana kadar kaybettirdiklerinden bahsettik... Bir de yeni ekonomi modelinin ülkemize kazandırdığı tek gerçeği açıklayalım:

Geçen yıl eylül ayında asgari ücret 2.825 TL iken açlık sınırı 3.050 liraydı. Yani asgari ücretli yüzde 8 açtı...

Türkiye Ekonomisinde Son Durum			
	Yeni model	Eski model	Değ %
Büyüme %	7,5	11,4	
Enflasyon -ITO	107,4	19,8	
Açlık Sınırı	7.245	3.049	137,6
Asgari Ücret	5.500	2.825	94,7
-Açlık Farkı %	-31,7	-7,9	
İhracat (milyar \$)	165.669	140.096	18,3
İthalat (milyar \$)	239.039	169.913	40,7
-Dış Açık	-73.371	-29.817	146,1
-Enerji ve altın hariç dış açık	-14.912	-8.830	68,9
Cari Denge	-36.672	-13.677	168,1
-Enerji ve altın hariç cari denge	16.341	6.922	136,1
Dolar /TL	18,50	8,30	122,9
Banka karları (milyon TL)	252.208	48.457	420,5

Bu yıl asgari ücrete 2 kez zam yapılmasına rağmen açlık sınırı 7.245 TL ve asgari ücret 5.500 lira. Yani asgari ücretli artık yüzde 32,0 daha aç....

Hatta haziran ayı itibari ile ülkede doktorundan mühendisine herkesin aldığı ortalama ücret ile açlık sınırı eşit hale gelmişti.

**YENİ EKONOMİ MODELİ ÜLKEMİZE BÜYÜK BİR FAKİRLİK VE AÇLIK GETİRDİ....
ZATEN MODELİN ANA TEMASI FAKİRDEN ALIP ZENGİNE VERMEK DEĞİL Mİ?
KISACA BU MODELDE TEK KAZANAN FAKİRLİK OLDU....**

Herkese afiyet olsun.

Robin Hood zenginden alıp fakire vererek kahraman olmuştu. Bizdeki kahramanlık ise fakirden alıp zengine vermekle oluyor. Ve kahramanlığı da en fazla o fakir kesim alkışlıyor.

Heterodoks Robin Hood'a selam verelim.

03 Ekim 2022, Pazartesi

BAŞYAZI MEHMET BARLAS

Sabiha Gökçen'den 6'lı masaya önemli mesaj

6'lı masa yaz tatilinden sonra ilk defa toplandı. CHP Genel Merkezi'nde gerçekleşen toplantıyı takip eden gazeteciler için kurulan platformun çatısı, sağanak ve fırtınaya dayanamayarak uçtu.

Masadan bir aday ismi çıkması yine beklenmiyor. Toplantının gündemi "geçiş süreci yol haritası" olarak açıklandı. **Açıkçası artık 6'lı masada ne konuşulduğu, mönüde ne olduğu veya güçlendirilmiş parlamenter sistem hakkında ne düşündükleri kimseyi ilgilendirmiyor.**

Bugün gündemin nabızı İstanbul'da atıyordu. Cumhurbaşkanı Erdoğan, CHP lideri Kılıçdaroğlu'nun "Ne gerek var, oraya uçak mı inecek sanıyorsunuz" dediği Sabiha Gökçen Havalimanı'na giden metronun açılış töreninde konuştu. Erdoğan'ın gündeminde Mersin'deki terör saldırısı ve PKK terörü hakkında tek kelime söyleyemeyen CHP vardı. Tabi 6'lı masayı da ihmal etmedi ve ekledi: "Haziran'da bunların topuna gereken dersini İstanbullu verecek"

Cumhurbaşkanı Erdoğan, 6'lı masanın ilk göz ağrısı olan ama son günlerde sesi soluğu çıkmayan İBB Başkanı Ekrem İmamoğlu'na gönderme yaptı: "Devlet yönetmek bakkal dükkânı yönetmeye benzemez. Hastane yapıyoruz, yolu eksik kalıyor. Benim belediye başkanlarım bir eksik kaldığı zaman hemen yol yapımına girerlerdi. Mevcut belediye başkanının böyle bir derdi yok. Göreve geldiğinden beri her yer çukur."

Anlayacağınız seçim atmosferi tüm yoğunluğuyla devam ediyor. Her seçimde olduğu gibi AK Parti hizmetleri ve icraatlarıyla ile ön plana çıkmaya çalışırken muhalefetin ise ne yapacağı henüz belli değil. "İstedğimiz adayı çıkarır ve kazanırız" gözüyle 2023 seçimlerine bakan 6'lı masanın Erdoğan'ı hiç tanımadığını düşünüyorum.

ABD, AVRUPA'YI ÇARESİZLİĞE İTİYOR

Baltık Denizi'nde olağan şüpheli ABD'nin sabotajına uğrayan boru hatlarındaki gaz tamamen boşaldı. Yani artık deniz köpürmüyor. Ancak bu iki boru hattını verilen hasar, bu hatları bir daha kullanılamayacak hale getirdi. Yani tamiri mümkün değil. Bir yandan da çok büyük bir çevre felaketi yaşandı. **Ancak olağan şüpheli ABD olunca bu çevre felaketini herkes görmemezlikten geliyor. İnsan, "Amerika müttefiklerine böyle davranıyorsa düşmanlarına neler yapar" diye düşünmeden edemiyor.** Genel kanı ABD'nin bu eylemi ile Avrupa'yı alternatifsizliğe ittiği şeklinde. Zaten Avrupa'daki ekonomi hızla kötüleşiyor. İtalya'da fırınlar kapatılma tehlikesi ile karşı karşıya, Almanya'da ise durgunluk en fazla konuşulan konu. **Baltık denizindeki doğal gaz boru hatlarının sabotajla patlatılması Avrupa tarihinde bir dönüm noktası olacak. Avrupa'da "aşırı sağ" diye tanımlanan siyasi akımlar katlanarak büyüyecek. Avrupa için yakın vadede bir çıkış yolu görünmüyor.**